

**Briuselis, 2024 m. spalio 11 d.
(OR. en)**

**14450/24
ADD 1**

**ELARG 131
COEST 554
CODEC 1931
CADREFIN 148
FIN 899
ECOFIN 1137
BUDGET 60
POLGEN 131**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. spalio 10 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 470 final
Dalykas:	PRIEDAS prie Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Moldovos ekonomikos augimo plano

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 470 final.

Pridedama: COM(2024) 470 final

Briuselis, 2024 10 09
COM(2024) 470 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

**Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir
socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui**

dėl Moldovos ekonomikos augimo plano

PRIEDAS

Priemonės, kuriomis remiama Moldovos integracija į ES bendrąją rinką (2 ramstis)

1. Laisvas prekių judėjimas ir integracija į tiekimo grandines

- (1) Sudaryti susitarimą dėl pramonės produktų atitikties vertinimo ir pripažinimo (ACAA) siekiant Moldovoje pagamintoms prekėms atverti bendrąją rinką, užtikrinus suderinimą su atitinkama ES *acquis*.
- (2) Ieškoti sprendimų, kaip sustiprinti šalies kokybiškos infrastruktūros (įskaitant laboratorinius tyrimus ir rinkos priežiūrą) pajėgumus ir nepriklausomumą, taip pat skatinti informavimą apie patekimą į ES rinką ir jos teikiamas galimybes.
- (3) Skatinti visateisę Moldovos nacionalinės standartizacijos institucijos narystę trijose oficialiose Europos standartizacijos organizacijose – CEN, CENELEC ir ETSI.

2. Palankesnių sąlygų teisėtai prekybai ir transporto jungtims sudarymas, taip pat didesnis tiekimo grandinės saugumas

Nuo 2022 m. gegužės mėn. solidarumo koridoriai padėjo pagerinti ES, Ukrainos ir Moldovos transporto jungtis, taip skatinant prekybą keliais, geležinkeliais ir vidaus vandenų keliais. Be to, Moldova ir ES glaudžiai bendradarbiauja muitinių srityje, visų pirma pagal įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų savitarpio pripažinimo programas. Moldova 2025 m. turėtų prisijungti prie Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros ir skatinti savo veiklos vykdytojus visapusiškai naudotis tranzito procedūra, kad būtų palengvintas sienos kirtimo procesas. Bus nagrinėjami tolesni veiksmai, be kita ko:

- (4) ekspertų pagalbos teikimas pagal programą „Muitinė“, siekiant supaprastinti ir skaitmeninti muitinės procesus, kad būtų remiama teisėta verslo veikla ir rengiamasi užtikrinti sąveikumą su ES muitinių elektronine aplinka;
- (5) papildomos prieigos prie Prekybos kontrolės ir ekspertizių sistemos (TRACES) suteikimas;
- (6) naujos investavimo galimybės plėtoti transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) prioritetinius sienos perėjimo punktus, taip pat užtikrinti Moldovos geležinkelių sistemų integravimą į ES sistemą, papildant jau vykdomas investicijas, remiamas pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP);
- (7) siūlymas pratęsti Kelių transporto susitarimo galiojimą po 2025 m. gruodžio mėn. ir kelių transporto teisės aktų derinimo rėmimas;
- (8) bendradarbiavimo su Transporto bendrija stiprinimas, be kita ko, teikiant didesnę paramą Moldovai ir ją įtraukiant į Transporto bendrijos sutarties elementus, visų pirma veiksmų planus, ir pažangos ataskaitas dėl teisės aktų derinimo su *acquis* ir TEN-T plėtojimo.

3. Integracija į ES energijos rinką ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Remiantis bendru Moldovos, Energijos bendrijos ir Europos Komisijos veiksmų planu, parama bus teikiama šiose srityse:

- (9) ES teisę atitinkančių teisės aktų rengimas ir susijusios energijos rinkos reformos;
- (10) investicijos, būtinos konkurencingoms ir tvarioms energijos rinkoms plėtoti, sudarant sąlygas jų integracijai į ES vidaus rinką;

- (11) priemonės, skirtos pasirengti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo įgyvendinimui.

4. Integracija į bendrąją skaitmeninę rinką

Skaitmeniniame sektoriuje bus taikomos toliau nurodytos priemonės:

- (12) lengvinamos sąlygos tarptinklinio ryšio ir telekomunikacijų *acquis* perkelti į nacionalinę teisę ir veiksmingai įgyvendinti, siekiant integracijos į ES tarptinklinio ryšio savo šalies kainomis sritį;
- (13) remiamas Moldovos dalyvavimas kuriant ir įgyvendinant būsimą ES skaitmeninės tapatybės dėklą ir derinant nacionalinės teisės aktus su ES skaitmeninės tapatybės sistema ir Europos sąveikumo sistema, skirta internetinėms viešosioms paslaugoms ir tarpvalstybiniais mainams;
- (14) remiamas Skaitmeninių paslaugų akto ir Skaitmeninių rinkų akto nuostatų rengimas ir įgyvendinimas (įskaitant papildomą pagalbą konkrečiai rizikai šalinti) ir nagrinėjamos galimybės taikyti galimus Sąjungos ir Moldovos vykdymo užtikrinimo institucijų bendradarbiavimo mechanizmus;
- (15) toliau stiprinama Moldovos skaitmeninė infrastruktūra, saugumas ir ekonomika; parama plačiajuosčio tinklo diegimui ir skaitmeninių įgūdžių įsisavinimui kaimo vietovėse;
- (16) stiprinamas ypatingos svarbos Moldovos sektorių kibernetinis atsparumas, visų pirma derinant teisės aktus su TIS 2 direktyva ir ES 5G kibernetinio saugumo priemonių rinkiniu; reikšmingas atitinkamų administracinių gebėjimų stiprinimas ir galbūt galimybė Moldovai naudotis ES kibernetinio saugumo rezervu pagal Kibernetinio solidarumo aktą;
- (17) principų ir taisyklių, nustatytų Europos duomenų strategijoje, pavyzdžiui, Duomenų valdymo akte, Duomenų akte, Atvirųjų duomenų direktyvoje ir Įgyvendinimo reglamente dėl didelės vertės duomenų rinkinių, įgyvendinimo stiprinimas.

5. Prisijungimas prie bendros mokėjimų eurais erdvės (SEPA)

Sumažinus tarptautinių mokėjimų išlaidas bus skatinama tarpvalstybinė prekyba. Moldova priima nacionalinės teisės aktus, kurių reikalauja Europos mokėjimų taryba, kad šalis galėtų dalyvauti SEPA.

ES teiks paramą Moldovai, kad ji suderintų savo teisės aktus su atitinkamais ES teisės aktais.

6. Kitos galimos sritys

- (18) Strateginių partnerysčių siekiant užtikrinti ypatingos svarbos vaistų tiekimo saugumą plėtojimas suteikiant galimybę prisijungti prie Ypatingos svarbos vaistų aljanso.
- (19) Su e. prekyba susijusių paslaugų, įskaitant siuntinių pristatymo paslaugas, turizmo paslaugas ir kitą veiklą, plėtojimas remiantis 2020 m. patvirtintomis Vidurio Europos laisvosios prekybos susitarimo (VELPS)¹ veiksmų gairėmis.
- (20) Bendradarbiavimas įgūdžių ir kvalifikacijų, įskaitant profesines kvalifikacijas², pripažinimo srityje.

¹ „Elektroninė prekyba. Dialogo reguliavimo klausimais gairės“, VELPS, žr. [Roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf \(cefta.int\)](https://cefta.int/dialogue-on-electronic-commerce.pdf).

² [2023 m. lapkričio 15 d. Komisijos rekomendacija ES 2023/7700 dėl trečiųjų šalių piliečių kvalifikacijų pripažinimo.](#)

- (21) Galimybė dalyvauti tam tikroje Europos valstybinių užimtumo tarnybų tinklo (VUT tinklo) veikloje ir bendradarbiauti su šiuo tinklu stiprinant Moldovos valstybinės užimtumo tarnybos pajėgumus.
- (22) Tolesnė parama Moldovos nacionalinės kvalifikacijų sandaros susiejimo su Europos kvalifikacijų sandara (EKS) procesui, sudarant palankesnes sąlygas didinti įgūdžių ir kvalifikacijų skaidrumą, be kita ko, remiantis EKS patariamąsios grupės darbu, ir remiant įsteigtą naują Moldovos EKS nacionalinį koordinavimo punktą.
- (23) Bendradarbiavimo profesinio rengimo ir mokymo srityse skatinimas, visų pirma toliau skatinant nacionalinių ir regioninių organizacijų dalyvavimą pameistrystės ir mokymosi darbo vietoje srityse, įgyvendinant Europos pameistrystės aljanso nuostatas.
- (24) Aktyvus Moldovos subjektų dalyvavimas „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) užimtumo ir socialinių inovacijų (EaSI) krypties veikloje.
- (25) Palankesnės sąlygos Moldovai prisijungti prie naujų atitinkamų ES programų, priemonių, ekspertų grupių, taip pat dalyvauti esamose ES iniciatyvose.